

Akadeemia välisliige Gérard A. Maugin
2.12.1944–22.09.2016

Gérard A. Maugin sündis 2. detsembril 1944 Angers'i linnas Lääne-Prantsusmaal. 1962. a lõpetas ta samas lütseumi, kus omandas ka tehnikahariduse algteadmised. Järgnesid masinaehituse, lennundusmehaanika ja matemaatika õpingud Pariisis ning NASA stipendiaadina Princetoni Ülikoolis. Samas kaitses ta 1971. a filosoofiadoktori kraadi kosmose-teaduse ja lennundusmehaanika alal. 1975. a habiliteerus Gérard A. Maugin matemaatikateaduste alal Pariisi 6. Pierre ja Marie Curie nimelise Ülikooli juures. Ta oli Darmstadt Tehnikaülikooli (2001) ja Thessaloniki Aristotelese Ülikooli (2009) audoktor.

Läbinud 1972. a üleriikliku konkursi, asus Gérard A. Maugin Prantsusmaa teadusuuringute rahvusliku keskuse CNRS teenistusse, kus töötas erinevatel ametikohtadel bürooametnikust teadusdirektorini. 1979. a omistati talle CNRSi kõrgeim ametijärk – täisprofessor. Aastatel 1985–1998 juhtis ta pideva keskkonna mehaanika teadusrühma Pariisi 6. Ülikooli teoreetilise mehaanika, hilisemas mehaanikaprobleemide modelleerimise laboris (LMM) ning oli 1999–2006 LMMi juhataja. 2007. a sai Gérard A. Mauginist Jean Le Rond d'Alembert'i nimelise Instituudi asutaja ja esimene direktor, hiljem teadusdirektor. 2010. aastast jätkas ta teadustööd emeriitprofessorina.

Gérard A. Maugini teaduslik põhihuvi oli seotud pideva keskkonna mehaanikaga. Peamised uurimisteedad hõlmasid mittelineaarsuse mõju mehaanikas, füüsikas ja bioloogias, kus olulisemateks märksõnadeks solitonid, fraktalid, mikrostruktuuriga ja nutikad materjalid. Tema uurimistöid iseloomustab mehaanika põimumine füüsikaga, mis võimaldab konstrueerida uusi matemaatilisi mudeleid, eelkõige dünaamiliste protsesside tarbeks. Gérard A. Maugin avaldas üle 480 teadusartikli ning oli ligi 30 monograafia ja õpiku autor või toimetaja.

Teadus- ja administratiivtöö kõrval viis professor Maugin 1972. aastast alates läbi doktorikursusi Pariisi 6. Ülikoolis ning oli külalisprofessor paljude ülikoolide juures Itaalias, Jaapanis, Kanadas, Saksamaal, USAs jm. Ta korraldas maailma erinevates riikides üle 150 seminari ja osales rahvusvahelistel konverentsidel ligi 200 kutsutud loengu või ettekandega. Tema juhendamisel on kaitsnud 38 doktoriväitekirja.

Gérard A. Maugini koostöö Eesti teadlastega sai alguse 1980. aastatel. Kauaaegsed partnerlussuhted andsid olulise arengutõuke mehaanika-alastele uuringutele Eestis ning on otseselt mõjutanud mitme Tallinna Tehnikaülikoolis loetava kursuse, eeskätt põhiaine "Pideva keskkonna mehaanika" ja valikaine "Faasitudlike materjalide termodünaamika", taset. Eesti teadlastele avanes võimalus töötada Pariisi 6. Ülikooli laborites, viia läbi uuringuid ühiste grantide raames, pidada ühisseminare ja -kollokviume ning avaldada koostööartikleid. Lisaks väärib märkimist ühine õppetöö Euroopa Mehaanikakeskuses Udines, Itaalias. Gérard A. Maugin oli pikka aega Eesti Teaduste Akadeemia toimetiste füüsika ja matemaatika seeria toimetuskolleegiumi liige. 2002. a valiti Gérard A. Maugin Eesti Teaduste Akadeemia välisliikmeks mehaanika alal. Ta oli Messina Humanitaarteaduste Akadeemia ja Poola Teaduste Akadeemia välisliige, Moskva Lomonossovi nim Riikliku Ülikooli auprofessor, paljude teadusühingute, teaduslike komisjonide ja teadusajakirjade toimetuskolleegiumide liige.

Gérard A. Maugin kuulus oma eriala juhtivate teadlaste hulka. Tema tööd on tunnustatud mitmete auhindadega, sh Saksamaa Max Plancki teadusauhinna (2001) ja USA inseneriteaduste ühingu SES Eringeni medaliga (2003).